

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pola leta . . . 3.—; . . . 4.50
za četrt leta . . . 1.50; . . . 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložne naročilnice se upravnistvo ne odra.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo upravnistvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglašci in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Našim naročnikom.

Zopet se nagiblje leto k svojemu koncu. „Edinost“ dovrši po mnogih bojih in težavah svoj štirinajsti tečaj in začne petnajstega. Potrebo slovenskega časopisa v Trstu, kateri bi pojasnjeval in branil stališče slovenskega naroda, spoznali so tukajšnji rodoljubi ter ustanovili naš list, ki je dosedaj krepko se potezal za izvršitev narodne ravnopravnosti na Primorskem. Temu svojemu programu ostane zvesti i na dalje. Kakor dosedaj, gledali bomo tudi bodoče leto, da list napolnimo z raznovrstnim poučnim in zabavnim gradivom; prinašali bomo dobre uvodne članke obravnavajoče razmere primorskih in avstrijskih Slovanov sploh. Pred vsem se bomo ozirali na dogodke v Trstu, Istri in na Goriškem, koder živi naš narod še v sponah sovražnega tujca; razni slovenski rodoljubi na deželi obljubili so nam redno dopisovati; skrbeli bomo i nadalje za točna poročila o deželni zborih in o mestnem zboru v Trstu. Za podlistek imamo že napravljenih več dobrih povesti in raznih ukovitih spisov: koj začetkom leta bomo prinašali lepo povest, vzeto iz domačega življenja. Prinašali bomo tudi gospodarske, literarne in trgovinske vesti; osobito nam bode skrb za zanesljiva tržna poročila, ki so za male trgovce na deželi posebno važna. Sploh bomo nastojali da list kolikor možno popolnimo in učinimo istinito potrebnega našemu občinstvu. Da nam bode pa možno te obljube povoljno izpolniti, treba nam je tudi gmočne podpore. Radi česar se obračamo do

vseh naših dosedanjih naročnikov, da nam ostanejo zvesti ter naš list širijo tudi mej svojimi znanci. One stare naročnike pa, ki dosedaj neso še podpolno poravnali svoj dolg pri našem upravnistvu, opominjamo, da to čim prej storé, kajti vzdržavanje lista nam samo na sebi prinaša dovolj truda; nikdo pa ne more od nas tirjati, da bi pri temu trpeli še materijalno škodo.

Cena listu je:

za vse leto	gl. 6.—
za pol leta	gl. 3.—
za četrt leta	gl. 1.50

Slovenska kmečko-trgovska družba ob Dravi in Donavi.

Ponatiskavamo sledeči spis iz vrlega „Slovenskega sveta“ ter ga priporočamo slovenskim rodoljubom v resen prevdarek.

Ako se ozremo dandanes na trgovino z lesom, zrnjem in vinom ob reki Dravi in Donavi, vidimo, da so tisto spravili že skoro vse Židje pod svoj monopol, naše trgovce, zlasti nemčurske pa v svojo zavisnost; — in ti imajo zopet večidel naših kmetov v svoji oblasti, vsled katere jim narekujejo politiko ter jim ne dajo ob času volitve proste volilne pravice. In tako morajo plesati vsi po trobenti Židov in lažiliberalec. Taka krivica se godi na drugi strani tudi hrvaškemu kmetu od strani Židov in njih zaveznikov, v političnem in materijalnem oziru. Židje jim posejajo večsah denar, in ob času žetve in trgatve morajo jim hrvaški kmetje z vinom in zrnjem povrniti denar; to pa jim prav po sramotni ceni jemljejo na račun. Našim kmetom plačujejo Židje les le na videz pošteno, deloma z zrnjem in vinom; pa

vinom, večidel ponarejenim iz vode, tako da, ko bi vsaki vedel naš planinski kmet, kaj pije, gotovo bi pil rajši svojo čisto stulenčnico, nego tisto „špirtom zastupljeno lužo, katere še hrvaški kmetje ne pijejo radi.

Se nekoliko slabše pa se godi tistim kmetom, kateri se pečajo z židovskimi posredniki ali mečetarji, z našimi nemčurskimi trgovci; kajti, tem morajo dajati les še ceneje nego Židom, in jemati od njih zrnje in še slabše vino, pa po bolj visoki ceni, nego bi je dobil še od Židov, in tako morajo pitati poleg Židov tudi njih posrednike.

Da je to v resnici tako, to nam dokazuje že sedanje stanje naših planinskih kmetov samo; ker ti spravijo dandanes gotovo za polovico več lesa na prodaj, ko so ga poprodajali poprej, ko se ni bilo treba ukvarjati se z nepoštenimi kupci, in vendar je srečen oni, ki namesto tistih tisočakov, ki jih je imel njegov oče v gotovini, nima toliko, ali pa še več dolgov naloženih na zemljišču. Židje pa so si v tem času opomogli toliko, da zdaj že ne kupujejo več samo storjenega lesa, temuč po cele planine, v katere potem postavljajo parne lesoreznice, les od kraja posekavajo in sežagavajo plohe na mestu. Tako pa napravljajo iz zelenih s stoletnimi lesovi obrasenih gor, pravo pustoto, na katerih se le počasi, ali pa nikoli več ne prikaže les.

Če bo šlo to tako naprej, postale bodo iz naših zelenih pokrajin prave arabske puščave.

Če se hočejo kmetje iztrgati iz klešč teh pogubonosnih pijavk, treba jim je združene moči; kajti proti Židom, ki so se združili že skoro po celem svetu v jedno samo mrežo, in so vrhu tega še podprti od židoliberalcev, posamične moči ne morejo opraviti nič. Treba se bo zdru-

žiti kmetom v jedno samo družbo. Ta družba morala bi se osnovati po načinu ruskih artelij (tovariščestev), tako da bi delali vsi za jednega in jeden za vse. Osnovati bi si morala tudi svojo lastno banko, pri kateri bi si posamični udje te družbe zavarovali svoje imetje, in v denarnih stiskah dobivali brzo pomoč, da bi ne bilo treba pri Židih in njih krščenih zaveznikih prositi pomoči in se tako podajati v njihovo sužnjost.

Družba naj bi si osnovala tudi svoj časnik, kateri bi donášal členom kupčijske in druge koristne vesti. Dopisovati bi si morali družniki med seboj izključno po slovenski in srbski, sprejemati pa dopise od zvanaj tudi v drugih jezikih.

Predno bi pa začela ta družba delovati, pridobila naj bi si na Ogrskem, Hrvaškem in v Srbiji mnogo odločnih, poštenih zaveznikov; ti naj bi se zavezali: Židom in njih pajdašem nič ne prodajati in od njih tudi nič ne kupovati, sploh s temi nič ne imeti opraviti, ker vse potrebno bi lahko našli pri svojej družbi. In takih družnikov bi se v omenjenih deželah dobilo na tisoče; ker, kakor je znano, bi tamošnji kmetje najraje izpodili židovske oderuhe, ko bi jim zakon (postava) ne branil tega. Treba bi bilo med nje nastaviti samo poštene in marljive slovenske zastopnike, kateri bi jim les prodajali, vino in zrnje od njih kupovali, in tisto glavnemu zavodu te družbe pošiljali nepokvarjeno. Isto blago bi potem družba tudi kot taka po primerni ceni prodajala. In naši štajerski in koroški kmetje bi pili potem zares vino, ne pa tisto škodljivo spačeno pijačo.

Na spodnjem Štajerskem in sploh na Koroškem, je še mnogo takih kmetov, ki imajo v posesti velike stoletne lesove. Ko bi se ti združili temeljito in delovali vstrajno, bili bi kos sedanji židovski nadmoči.

PODLISTEK.

Božični večer.

Spomini iz vojaškega življenja; spisal Lev in.

Hud je mraz; izza hriba kjer ponosno v zrak moli svoje starodavno zidovje siv srednjeveški grad in iznad reke, ki lahko tekoč šklepetá s širokimi ploščami ledu noseč jih v daljno morje, brije mrzel veter ter nekako ščiplje po ušesih in nosu, ki so nocej posebno ružeča. Na obeh straneh Mure razprostira se veličastno mesto Gradec, nekdanj slovensko in stolica slovenskega Štajerja, a sedaj oblizano po nemški kulturi. Nocej je po mestu posebno živabno; tu vidiš gospoda dobro zavihanega in zavitega v gorko suknjo, držečega za roko malega pobčka, kateri se hoče pristaviti pred vsako prodajalnico ter prosi očeta, naj mu vkupi to ali ono reč; tam žaljavega delalca, ki hiti domov obhajati božič v svojej družini; tam zopet skrbno mater, zavito v mehko haljino v pogovoru sé sladko svojo hčerko, katerej je uže nakupila marisikako lepotiče za božič, a vendar jej manjka še nekaj: zmisli se je menda svojega ljubimca, ki je odšel na Dunaj in temu hoče menda voščiti „vesele praznike“. Opazujmo zadnjo dvojico.

Kmalu ju vidiš iti v prodajalnico papirja in tam si izbirati voščilni listek; — za njima grem tudi jaz, da vidim kaj bode pač si nakupila lepa Nemka. Zbirala je dolgo dolgo, a nič jej ni bilo prav po godu; slednjič si vendar izbere listek, na katerem je bila podoba nedolžne golobice z krasno rožo v kljunčku ovito sé zelenimi peresi. Kako pomenljiv je bil pač ta listek! „Podoba nedolžnosti je pač golobica — si mislim; in rudeča roža znak zveste in goreče ljubezni, zelenje pa, ki jo okviruje, znak je upanja, dá trdnosti v upanju; Bog ve je li se podoba resničnosti podaja!“

I jaz si vkupim papir za pismo, a podobno na njemu nesem hotel; „one le slepé — trdnost in zvestoba nahajati se navadno v preprostosti in ponižnosti!“ — Tudi jaz sem hotel pisati ljubici, a pismo nameroval sem okrasiti s priprostimi, prirčnimi in udanimi besedami.

Radovednost me je gnala še dalje za tem parom, materjo in hčerko. Slišal sem v prodajalnici kako je mati hčerki velela, naj si izbere oni listek, koji se največ podaja njenej ljubezni, ter menil sam pri sebi: — gotovo ga ljubi in za njim zdihuje, ker se ga spominja ter mu namečuje Bog ve kako iskreno izraziti „vesele praznike!“

Časa sem pač imel, saj smo bili za

božične praznike pet dni „dienstfrei“. Dobro sem sem se spodoblekel, opasal se ter si dobro stisnil bajonet krog lodij in hajd po mestu opazovat nemške božične navade. Nataknol sem si pri tem tudi svoje rokavice, ki so danes bile res bolj bele kot sneg, kajti opral sem jih sam v jutro ter jih pošušil pri peči; a graški sneg bil je uže poteptan in zamazan.

Radovednost in znatiželjnost tujih šeg in navad — bil sem tedaj prvokrat v tujem mestu — gnala sta me po mestnih ulicah; še bolj pa žalostna praznota, ki je gospodovala v mojem žepu. Bila je notri tema kakor v peklju, samo jedna desetica se je še svetlila v kottiču — zadnje upanje brezupnega vojaka.

Solne na biks

V arzetu nič!

pel bi bil skoraj z kranjskim veseljakom.

Stopim tedaj za imenovanim parčkom. Mislim sem si: v vsakej tudi najslabšej priloznosti se človek lahko čemu nauči. Stopam za njima ne da bi to pustil opaziti. Ali, — kdo pač pogleda ubozega vojaka prostaka v takih okolščinah! Človek, ko se prebleče v vojaško suknjo ter je prostak, kakoršen sem bil jaz, nema niti pravice pogledati gosposke krasotice in ljudstvo samo, čeprav kaj enacega opazi, ne smatra to zlem, ampak le moškej ali prav za prav

vojaškej radovednosti. Vojak prostak, naj si bode le v svojem civilnem stanu velik gospod, — kot vojak vreden je le kake lehkoumne deklina, ki se navadno nanj nasloni kakor muha na slez. Nikomur ne bi tedaj bila po mojem menenju v glavo prišla misel, da sem jaz onej nemški gospodični dvoril, ako sem jo sledil. In sam sem pač najmanj imel takšne misli.

Zamišljen nehoté dotečem omenjeni par ter hodim njima navštric tako blizu, da sem lahko čul njune pogovore.

— „Kaj bodeš torej počela z onim listkom Elvira?“ — praša mati. — „Je-li ga bodeš poslala Fricu na Dunaj? Oj, kako bi bil on vesel, ako bi od tebe dobil voščilo za praznike!“ — „Ej, molčimi o tem Fricu, mama; jaz ga ne morem več trpeti.“

— „Elvira, kaj enacega iz tvojih ust nesem še slišala niti si pričakovala. Njega nočeš več imeti, ki je podedoval toliko palač na Dunaju po svojem stricu ter te bode mogel edini osrečiti! Saj veš, da si moraš iskati moža po svojem stanu. — Mi nesmo sicer bogati, a še „igramo ulogo bogatašev“; kmalu nam ne bode tega več mogoče, ker polni smo dolgov in edino rešitev imamo še v Miroslavu in tega praviš ti, da nočeš! Pomisli dobro, Elvira, predno se mu odrečeš, kakor si se uže tolikim drugim.“

Na delo tedaj, kdor je živ, da nam židje ne obrijejo poslednje drevo iz planine, in ne zvežejo rok za vselej do blagostanja! Saj imamo mnogo učenih kmečkih sinov, ki ne dobijo drugod poštene službe: ti lahko služijo nam za poštene uradnike pri našej kupčiji, da se nam ne bo treba ukvarjati s tujimi sleparji.

Taka družba bi se s časom utegnila raztegniti tudi na tovarne in štacune, tje ker zdaj židovski in lažiliberálni sleparji izdelujejo slabo blago, ki je potem prodajajo za dobro, in tako uboge ljudi sleparijo za krvavo zasluženi denar; poštenim fabrikantom in trgovcem pa delajo s tem konkurencijo pri zaslepljenem ljudstvu.

Omenjeni družbi bi bilo od začetka treba nekakega samozatajevanja, kar se razume samo po sebi. Židje in lažiliberálni sleparji bi ji delali vse možne zapreke, jo črnili itd., dokler bi jih ne zmagala pošteno, previdno in vstrajno delujoča družba.

Podobna družba bi se dala napraviti n. pr. tudi ob reki Savi, katera leži popolnoma na slovanski zemlji in menda tudi še na kaki drugi jugoslovenski reki, itd.

Taka družba bi koristila Slovanom več, nego kak drugi narodni zavod, v političnem in materijalnem oziru. In Bog daj, da bi ta naš glas dobil blag odmev pri slovenskih rodoljubih, v blagor zatiranih Slovencev in kmetov, in ne ostal glas vpijočega v puščavi! „Viribus unitis!“
Štirski Slovencec.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Gosp. Plener vodja nemške levice v državnem zboru kanil je spraviti ministra predsednika v strašno zadrego ter ga prisiliti, da izjavi jasno in točno, na katerem stališču stoji vlada nasproti češkim državnopravnim prizadevanjem. Gospod Plener je mislil, da je to zanjka v katero se mora uloviti še tako prekanjeni diplomat, a prišlo je drugače. Grof Taaffe je dudi to pot pokazal, da si zna pomagati v vsakej stiski ter se ogniti vsaki še tako umno nastavljeni pesti. Njegov govor je za sedanjo vlado in njena načela jako karakterističen zato ga navajamo tu v celoti. Gospoda Plenerja in drugov interpelacija slove: 1. Kako stališče zavzema vlada nasproti državnopravnim zahtevam, izraženim v češkega deželnega zbora sklepov z dne 9. novembra t. l.; ali vlada ne čuti dolžnosti zoperstavljanja se tem težnjam, pretečim državni podlagi? 2. Se jej li še vedno zdi umestno, da še nadalje odkla-

— „Ne moj vendar sitnosti prodajati mama, kaj mu pač čem temu, suhoparnežu, ki mi je bil vedno za petami, sam me pa dolgočas! Vesela sem, da je odšel, da vsaj prostejše diham ter se po mestu gibam kakor me je volja. Bog daj da se ne povrne več v Gradec!“

— „Kaj ti je pač Elvira, da tako govoriš? saj si vkupila listek, da mu napišeš voščilo; saj ni mogoče, da ga sovražiš in čeprav bi ga, — ljubi njega bogatstvo!“

— „Mene veseli šaliti se z družimi ter živeti, ti pravim, ne pa hirati v otočnosti s tem suhoparnežem; meni dopadajo mladeniči živahni in veseli, kojim ne zmanjka besedi in ki me vedo pohvaliti; dopada se mi gospodariti in ne ubogati, mama!“

„Hm — sem si mislil — tak jeziček bi ne bil za moj želodeček; meni bi gotovo ne gospodarila, enakih deklet nisem pač po Slovenskem še videl!“

A v tem prideta proti nama sé sablana ženketajoč dva častnika. V prodajalnici sem si snel rokavico iz desne roke in zelo nerad sem izvlekel golo desnico iz žepa, kjer je bilo tako gorko, na mrzli zrak, da vojaški salutiram.

(Dalje prih.)

nja opravičene zahteve Nemcev na Češkem? Grof Taaffe je na to odgovoril po priliki tako le: „Odgovarjaje na obe vprašanji, omejil bi se lahko na to, da češkega deželnega zbora ukrep z dne 9. novembra t. l. s katerim se je o znanem predlogu dr. Julija Gregra in tovarišev prestopilo na dnevni red, vladi ni dajal povoda, da bi posebno označila svoje stališče. Isto tako bi mislil, da bi onim, ki so ustavno poklicani da se udeležujejo delovanja deželnega zbora češkega bolje kazalo, da bi svoje državnopravne pomisleke izrekli v prvi vrsti v deželnem zboru samem, ne pa v državnem zboru. Navzlic temu pa si štejem v čast na stavljeni vprašanji odgovoriti nastopno: V kolikor se je v uvaževanjih, pretresovanih pred deželnozbornim sklepom z dne 9. novembra tega leta izražala le želja, da se spremeni obstoječa ustava, ni nikakega uzroka, da bi se ta uvaževanja smatrala kot težnje, nevarne državni podlagi. Ustavni zakoni so se večkrat, zlasti 1867. in 1873. l. spremenili in je tudi deželni zbor češki baš v teh uvaževanjih kazal na zakoniti, to je na ustavni pot.

Ako sem s tem konstatoval da premena ustave ustavnim potom, ako blaginja države to zahteva in dovoljuje, ustavno ne more biti izključena, mora vlada odkrito javljati, da baš sedaj državni interes zahteva, da se na podlagi pravoveljavne ustave napreduje in mirno razvija in da sedanji trenotek ni ugoden za rešitev ustavnih vprašanj.

Vlada zatorej ne namerava predlagati Nj. veličanstvu načelne preмене ustave niti žujo spojenega kronanja kralja češkega.

Pri tem si ne morem kaj, da ne bi z zadovoljstvom poudarjal, da je deželni zbor češki v uvaževanju pred sklepom dne 9. novembra s pravo domoljubno previdnostjo z ozirom na splošni politički položaj isto prepričanje izrekel.

Na drugo vprašanje v interpelaciji odgovarjam z vso odločnostjo, da se vladi ni nikdar umestno zdelo in se ji tudi umestno ne zdi, da bi odklanjala katorega koli naroda v kateri koli deželi zahteve, če se strinjajo s splošnim interesom države in državnimi osnovnimi zakoni. To velja, kakor se ob sebi umeje tudi glede opravičenih zahtev Nemcev na Češkem, ki se bodo popolnoma enakomerno v poštev jemale, kakor opravičene zahteve Čehov, to je vlade neprestana skrb. Kar se pa tiče zahtev Nemcev v deželnem zboru češkemu, dana je z novo razpisanimi volitvami vsem krogom zopet izraziti je ter jim priboriti veljavo. Odgovor je vzbudil priznanje v večini. Gospod Plener je stavil predlog, naj se prihodnjega dne prične razprava o tem velevažnem odgovoru, da se položaj vsestransko razbistri. Predlog je bil zavržen s 143 proti 114 glasom. Za Plenerjev predlog je glasovala vsa levica, Mladočehi, Coroninijev klub in Trentinci. Proti pa desnica in neki klerikalci. Na to je bila nadaljevana razprava o novem mornarskem redu, ki je bil sprejet z večino.

Vnanje dežele.

Ruska vlada je izdala in tudi že izvedla naredbo, s katero je odpravila v baltičkih pokrajinah nemščino iz javnega življenja. Porotna sodišča so odpravljena. Do sedaj so imeli vsi naobraženi ljudje, ki so znali pisati in braniti ter so se smeli prištevati razumnistvu volilno pravico. To so sedaj izgubili. Sodniška mesta zavzamejo ljudje iz notranje Rusije, od katerih se ne zahteva znanje nemščine.

Srbske vlade ukrep, da se solni monopol vzame privatnemu društvu, ki ni spolnovalo pogojev stavljenih mu po srbski vladi ter se ni oziralo na želje srbskega naroda ter se ta monopol poddržavi, da razburil je avstroogerske žide. V svojih glasilih stašno grme proti nasilstvu srbske vlade ter zahtevajo, naj se avstrijski po-

slanik Thömel v Belemgradu krepko potegne za njih židovske „pravice“. Njih nesramnost sega uže tako daleč, da zahtevajo naj bi se od najvišje strani storili skrajni koraki, da se jim ohrani dobiček, kateri so do sedaj imeli na Srbskem.

Na Grákem nekaj vre. Protidinstična propaganda se širi po deželi in govori se celo o odstopu kralja. Vprašanje o Kreti je razburilo duhove. Dočim bi vlada to vprašanje rada zategnila ter spravila z dnevnega reda, je pa opozicija vedno bolj ostro naglašala ter zahteva rešitev. Razprave v listih se o tem množe, narod se zaradi tega prepira in pretepa po krémah in ulicah in v zbornici sami se nič bolje ne godi. Vlada je te dni stavila na dnevni red svoje finančne predloge. Opozicija je pa o vsakej priliki zavračala razpravo na Kreto. In ko je stopil ministerski predsednik Trikupis na govorniški oder, da bi govoril o svojih finančnih predlogih, je opozicija pa zahtevala da stopi z odra. Minister se ni hotel udati, opozicija je zagrmela proti njem, da ga siloma odstrani. Trikupisovi privrženci ga obsujejo, da bi ga ubranili in navstal je v parlamentu pravi pretep. Še le za četrto ure se je Trikupis umaknil in seja je bila mej burniza krikom opozicije sklenjena.

DOPISI.

Z Goriškega, 16. decembra [Izv. dop.] (Dr. Mahnič in „Nova Soča“). Žalostne so razmere pri nas na Goriškem. Mnogi pravijo, da je prav, da je tako prišlo. Da je prišlo do nekega preobrata, to je res prav, ker v starem tiru ni bilo več mogoče naprej; toda da je prišlo do sedanjega ravnanja in kavsanja za „vero“ proti namišljenemu liberalizmu, to ni prav. Dvomimo, ali je mnogo treznih mož, ki odobrujejo tak boj. — Nikomur se pa v teh bojih ne godi tako dobro, kakor doktorju Mahniču; kar zavriskal bi mož od „korajže“ in veselja, kakor sam pravi v zadnji svoji številki. — To veselje utegne biti opravičeno — vsaj po Mahničevih mislih in — željah. Lejte, vsi zavedni Slovenci smo uže precej let mislili na to, naj bi g. dr. A. Gregorčič prevzel vodstvo goriških Slovencev — doma, a dr. Josip Tonkli naj bi v božjem imenu vodil višjo slovensko politiko tam gori na Dunaju. Zdaj je pa dr. Mahnič izrekel anathema nad dr. Gregorčičevim vodstvom, oziroma nad sposobnostjo za tako vodstvo. Dr. Gregorčič ni sposoben za vodstvo goriških Slovencev, to je najnovejša parola, katero je Tonklijeva stranka poslala med svet skozi Mahničeva usta; ker pa Tonklijanci mislijo, da je Mahnič res uže sacrosanctus, kakor nekdanji rimski tribuni, upajo, da s to najnovejšo akcijo dosežejo svoj dosedanji prikriti namen. Dr. Gregorčič ni za vodstvo! Kdo pa? Ne ostane drugače, kakor da dr. J. Tonkli ostane to, kar je, a naše domače vajeti da prevzame dr. Mahnič, ta najnovejši politični novinec. In novinec obsoja uže starega in priznanega politika! — Da, kdo bi ne zavriskal!

Poleg dr. Gregorčiča, hočejo uničiti urednika „Nove Soče“. Po vrsti, kakor da jim je kdo nevaren, udrihajo po njem. Na uredniku „Nove Soče“ je dobil dr. Mahnič dva velika madeža in to sta: prvič ker je bil sotrudnik „Slov. Sveta“ in drugič, ker je bil učitelj in samo le učitelj in ne kak doktor, ali vsaj profesor ali kako drugo „ime sloveče“, kakor bi rekel Prešeren (dr. Mahnič naj se ne zgrozi pri takim imenu!).

In tak učitelj naj bi ugovarjal Mahniču, doktorju, profesorju, filozofu itd.; zares, toje grozno! Torej: kaj je in ne kaj piše! Mahnič je hotel udariti na neko neprijetno struno, ki sem ter tje razdira slogo med učiteljstvom in duhovščino proti bivšemu učitelju, češ, kaj bo nam vodo kalil, ta pritlikavec. S tem je hotel dr. M. vzeti

veljavo „Novej Soči“, katero piše učitelj, ki pač ni vreden, da jermene odveže od čevljev njemu, dr. Mahniču in njegovim somišljenikom. In zakaj se je dr. M. poslužil tega sredstva? Zato ker proti resničam in proti dobro uredovani „Novi Soči“ nema nobenega stvarnega ugovora, zato ker dr. Mahniča jezi, da ne more nič iztakniti v „Novi Soči“, po čemer bi mogel vdrihati s svojo znano brezobzirnostjo. In to je za bivšega učitelja zadosti častno. Kdorkoli pa pregleduje „Novo Sočo“ in jo primerja s staro, reči mora: Bog vam daj še mnogo takih učiteljev. Ako more učitelj tako dobro uredovati in pisati, menimo, da je lahko ponosno nanj učiteljstvo in da more brez skrbi biti zaradi skromnega imena „učitelj“ tudi ostalo razumnistvo. —

Da dr. Mahnič ne more nič stvarnega odgovoriti temu „učitelju“, dokazal je v zadevi Podrage. Dr. Mahnič je izjavil, da je g. Rozinsky kot sotrudnik „Slov. Sveta“ deloval v smislu odražkega gibanja, to je naravnost za pravoslavlje. Ko ga je urednik „Nove Soče“ naravnost pozval, da naj dr. Mahnič z odlomki iz spisov v „Sl. Svetu“ dokaže svojo neosnovano trditev, je dr. Mahnič obmolnil in brez najmanjšega dokaza parkrat ponovil svojo trditev. S temi trditvami je dr. Mahnič opozoril na ove članke tudi tiste, ki jih do zdaj še neso čitali. Ko so jih pa prečitali, so rekli: Dr. Mahnič laže! In da dr. Mahnič res laže in da ni mogel ničesa odgovoriti, dokazujejo naj sledeči odlomki iz istih spisov: V 5. št. „Slov. Sveta“ čitamo: „Toliko manj more braniti torej (namreč vlada), ako bi se hoteli pridružiti cerkvi avstrijskih katoliških Rusov“. Dalje: „Ta prehod bi se zatorej dovršil v mejah katoliških in avstrijskih“. Dalje: „Tak prehod bi se torej mogel dovršiti brez posebnega dovoljenja vlade, no nikakor ne brez izrednega dovoljenja Rima!“ Ali je to podobno podražkem gibanju? In dalje: „Slovani hočemo jedino le prositi sv. Očeta, a on bo uže vedel, kaj mu je storiti, ima li prošnje uslišati ali zavreči“. In čitajte konečno simulovano prošnjo: „Sveti Oče, glej! v nevarnosti so otroci Tvoji!“ in prepričate se, kako grdo pretvarja resnico učeni in pobožni dr. Mahnič. Iz gornjih citatov je prav jasno določeno „načelo“ (le z dovoljenjem Rima — prositi sv. stolico), ki je vodilo Rozinskega. A „načelni politik“ dr. M. radovoljno prezira to „načelo“!

Stari „Soči“ morajo „retour“ hudo boleti: ker se pa boji, da bi jo o novem letu zapustili še tisti, ki so prve številke ohranili bodisi iz radovednosti ali nemarnosti, a potem neso hoteli vrniti, zategadel uže cel december lové naročnike. Takega članka pa, kakoršen je zadnji uvodni članek, res nismo pričakovali. Čujte kako stara „Soča“ sama sebe priporoča: „Sezi v žep po štiri gl. in tiste soldiče in pošlji jih tistim, ki izdajajo „staro“ Sočo, ker, kakor sem ti dokazal, z „mladim“ ni dobro še ovsa zobati. — Pusti jim „mlado“ Sočo; naj jo tiskajo in berejo sami, ali ti vgaja učenost „mlade Soče“. Ali ne, da je to klasičen lov na naročnike? Zares, slabo morajo se gospodje čutiti na to stran. Čemu je treba tej gospodi naročnikov, ki bi plačevali, saj ima dr. Tonkli zadosti tisočakov; saj se mu spleča žrtvovati za se par tisočakov a ne biti ud podružnice sv. Cirila in Metoda. Konečno naj še povemo, da je vse „mlado“, kar je pri „Novi Soči“. In lejte „Sožalnico“ je pisal sedemdeset let stari — župnik. Ali je to „mladost“? — Dosti, dosti! Morebiti se še oglašim.

Iz Dobravelj na Vipavskem dne 9. dec. 1889. Naša občina je v kaj lepem kraju, v sredi vipavske doline in je tudi nekoliko premožna in znana. Tu vidiš v marisikakem pogovoru kako slaba vzajemnost in složnost kraljuje med našim občinstvom. Kar moram najbolj z žalostjo

zabilježiti je pa to, da nemamo pri nas nobenega narodnega društva, še celo podružnice sv. Cirila in Metoda ne, kar bi bilo za našo občino najlepše in koristno. Srce se mi raduje, ko slišim in čitam iz raznih krajev, da se ustanovljajo društva, kakor n. p. pevska, bralna itd. pri nas pa tako spi narodna zavest; nikogar ni, da bi zbudil in oživil to spanje. Saj vendar imamo toliko mladeničev, ki bi se dali podučiti in vpisati v kako društvo, a nikdo noče začeti kaj enacega. Tedaj kdor ima kaj srca za svoje rojake, naj vendar se loti dela v korist naše mladine in naj oživi ljubezen do domovine in svojega materinega jezika. Pri tem pa vendar naj omenim, da se je začelo nekaj gibati tudi mej našim občinstvom.

Pretekli teden postavili so prelep kameniti križ na našem mirodvoru, ki mu služi lepo okrasbo. Tudi cerkev, občinsko podružnico sv. Petra, so lepo okrasili in olepšali. Ti možje, kateri so olepšali mirodvor in cerkvico, morali bi tudi ustanoviti kako društvo.

Domače vesti.

Njeg. Veličanstvo presv. cesar ni prišel, kakor smo zadnjič po nemilej pomoti poročali, v četrtek v Miramar temveč pride še-le jutre dne 22. t. m. Presv. cesarica, nadvojvodinja Marija Valerija in nadvojvoda Franjo Salvator dosepejo jutro v jutro; presv. cesar sam pa na večer; te dni bode presv. cesar inspiciral tudi pred Tratom zasidrano mornarico.

Presvetil cesar je daroval 200 for. za prelitje zvonov farne cerkve v Roču v Istri.

Prihodnja številka našega lista izide v torek; ta dan jo lahko dobé meščani, a na Božič pride uže vanjskim naročnikom v roke.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu je darovala gospa Polić 2 glđ. — Nabralo se je v gostilni pri „Brzjavu“ v isto svrhu za nekoliko izgovorjenih nemških besed for. 1.12.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu, se je nabralo v pušici v krčmi „Pri Ferlugi“ na Greti, v petek 20. t. m. 1 glđ. 50 novč. in 40 laških centezimov.

Božičnico napraviti podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu in Trstu. V prvem kraju vrši se otroška veselica danes popoldne v šolskem poslopju v Rojanu; v mestu se bode vršila jutro popoldne v slovanskej čitalnici. Vabimo slednjic slovanske rodoljube in stariše, da se mnogobrojno vdeležo teh presrčnih veselic.

Hrvatska zmaga v Pazinu. Dne 16., 17., 18. in 19. t. m. vršile so se v Pazinu občinske volitve. Laška stranka je po svojih glasilih razatrobila v svet, da je zmage gotova. A Lahoni so računili brez zavednega istrskega občinarja, kateri jim je račune zmotil dobro vedoč, da Lahni dosti obečajo, a slednjic nič ne izpolnijo. V tretjej skupini je glasovalo za hrvatske kandidate 225 volitev, za nasprotnike pa 73. V drugej skupini 71 za hrvatske in 24 za laške kandidate; v prvem telu dobili so Hrvati 3 glase, Lahni neso prišli volit. Slava vrlim hrvatskim občanom!

Tržaško podporno in bralno društvo ima dne 5. januarja 1890. (7 nedeljo pred sv. Trem Kraljem) „veliki ples“ v redutnej dvorani gledišča „Politeama Rossetti (uhod iz ulice Chiozza). Godba c. in kr. pešpolka štev. 87. Ustopnina 50 nvč. brez izjeme za osebo. Začetek ob 8 1/2 uri zvečer. Ustopnice k plesu se prodajajo uže sedaj; v društveni uradnji, ulica Caserma št. 13; v kavarnah „Commercio“ in „Tedesco“; pri g. M. Kérzetu, trg S. Giovanni 1; pri g. A. Kalanu, ulica Caserma štev. 6; pri g. I. Prelogu, trgovcu, ulica Molino a vento 3; pri vsih članih društvenega vodstva in odbora, kakor tudi dne

5. januarja zvečer pri blagajnici v redutnej dvorani.

Uredništvo lista „Il Diritto Croato“ razposiljalo je slovanskim rodoljubom vabilo, da pripomorejo temu velekoristnemu listu. Uže petnajst mesecev ta časopis pod razvito slovansko zastavo neutrtašljivo zagovarja posredno interese hrvatskoga naroda, neposredno pa vsega Slovanstva pred italijanskim občinstvom, koje je nazveto vsakovrstnih predsodkov gledé našega celokupnega naroda. Dosedaj je ta list vrlo ustrežal svojej zadači. Ker pa nema nikake podpore razun one svojih naročnikov, obrača se do vseh slovanskih rodoljubov s prošnjo, da ga podpirajo z obilnim naročevanjem, da se more še dalje vzdržati. Letna naročnina znaša 5 gold. 60 novč. Onim rodoljubom pa, ki so italijanskega jezika nevedči se priporoča, da naročujejo list za siromašne naše sorojake, kojih je preko 70.000 v sosednej laškej kraljevini, na koje posebno pritiska italijanujoči živelj. Časopis pisan v tujem jeziku a zagovarjajoč naše težnje in potrebe ter živo slikajoč naše razmere je gotovo velike važnosti, kajti razprnje mej drugimi narodi razne predsodke o nas. Slovanskim rodoljubom za to gorko priporočamo, da mu pridejo na pomoč.

Razpis darila. „Dramatično društvo“ v Ljubljani razpisalo je darilo v znesku 50 goldinarjev za libreto operete, najmanj jedno uro trajajoče. Tekmovalci blagovolijo naj pošlato društvu s posebno devizo zaznamovane dotične proizvode do srede marca 1890.

Slovensko gledišče v Ljubljani se vendar le sezida. Deželni stavbinski urad dodelal je namreč nov načrt, ki bode kakor v estetičnem in praktičnem, tako tudi v finančialnem oziru ugajal, ker so vsi troški proračunjeni na 183.000 glđ., dočim je 190.000 gold. kredita na razpolaganje. Po tem načrtu imelo bode gledišče tri etaže.

Trst plača. Upravni sodniški dvor v Beču razsodil je tožbo tržaške mestne uprave gledé vkradene svote 57.000 glđ., koje so požrli znani poštenjaki Adelman, Eberle & C., — na korist državnej upravi. Tržaško mesto moralo bode tedaj to znatno svoto plačati.

Izvenredni občni zbor pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah dne 15. t. m. je bil dobro obiskan. Udeležilo se ga je okolu 30 udov ter nekaj povabljenih gospodov instarih pevcev. Predsednik otvori zborovanje točno ob določenej uri, ter pozdravi zbrane ude. V svojem govoru omenja važnosti društvenih pravil ter poudarja potrebo, da društvo premeni pravila. Po novih pravilih bode društvo izvestno oživelo in pride vanje potrebni red in disciplina. Govornik omenja navdušeno, da „Adrija“ nikoli več ne propade, četudi bi včasih po neugodnih neprilikah mogoče tudi celo leto spalo. — Predsednik predstavi na to magistratnega zastopnika, zrnega capovilla Visintini-ja. Ko stopi ta v dvorano, vse je bilo mirno, nikdo se ne zgane s sedeža. Magistratnemu zastopniku je bila čast naznanjati občinstvu, da bode govoril italijanski, ako bode kaj treba, ker slovenščine dobro ne ume! (Čemu pa je prišel k slovenskemu zborovanju?! — Op. Ur.) Na to pride na vrsto točka dnevnega reda — predruženje društvenih pravil. Predsednik prečita nova pravila ter razjasni posamezne §§. istih. Predlagana pravila predruženja navzočni udje; le glede 3. paragrafa kateri zadeva udnino ostane pri starem. Plačevalo se bode namreč kakor poprej. Živo se je razpravljala tretja točka: „posamezni predlogi in želje“. Videlo se je tu očitno kako se razumijo udje „Adrije“ v javnih zborovanjih; kaj enacega je pričakovati le od starih mestnih društeev. Vpisalo se je nekaj pevcev in podpornih udov prvega razreda. Bog živi Adrijo! Kakor čujemo se je capovilla jako laskavo izrazil o tem zborovanju ter hvalil red in disciplino društva. Takemu priznanju pravijo pa Lahni: „kosmata ljubezen“.

Bralno društvo v Šempasu imelo bode svoj letni občni zbor dne 26. t. m. ob 3. popoldne, pri katerem bode razna poročila in pa volitev odbora. K obilnej udeležbi uljudno vabi — odbor.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Šempasu imela bode svoj letni shod dne 29. t. m. ob 3 1/2 uri popoldne. Na dnevnem redu so poročila in volitev načelnštva. K obilnej udeležbi uljudno vabi — načelnštvo.

„Il Diritto Croato“ bavi se v svojej zadnji številki s primorskim načelnikom vitezom Rinaldinijem ter omenja pretvarjanja izjav slovanskih krogov v korist in slavo novemu deželnemu namestniku. V prevodu prinaša tudi odlomek iz našega članka „Primorski Slovenci in novi namestnik“. Naj bi dotični krogi vsaj iz laškega prevoda spoznali, kako lepe misli navdušujejo nas in menimo vse primorske Slovane, da bi le gospodje v rumeni hiši hoteli spoznati in uvaževati opravičene zahteve slovenske večine. Rekli smo in še ponavljamo, da se človek more soditi po zaslugah, politikar pa po uspehih njegove politike. Z dosedanjim terorizmom in protekcionizmom jedne narodnosti v škodo drugej, na Primorskem vlada ne doseže miru. S svojimi „prijatelji“ kakoršni so istrski Lahni in tržaški napeti Lahoni, nam Slovanom — v miru ni možno živeti. Treba tu metle in desinfekcijskih sredstev, da se očisti nesnaga. Bog ve je-li namestnik Rinaldini res mož za to? Ako ni, bodočnost ga morda v tem podučí.

Zakaj je Polde okoličanski poslanec? Mej okoličani smo čuli to-le govorec: Polde Mauroner je bil izvoljen v mestu in okolici poslancem v tržaški mestni zbor. Mestni mandat je pustil, v tem ko je okoličanskega obdržal. To je storil neki radi tega, ker okoličanski poslanci dobivajo 2 goldinarjev „dijete“, mestni pa nič! —

Naključje? Pisec teh vrstic je imel opravka v četrtek 19. t. m. na ribiškem obrežju (Riva dei pescatori). Ko je uprav zagledal na zidu neke hiše napis „m... a per l'Austria, evviva l'Italia“ prišel je memo vlak južne železnice (bilo je 1—2 uri popoldne) proti kolodvoru sv. Andreja, in tudi na nekem vagonu zapazil je drugi napis: „Evviva Umberto, morte all'Austria!“ — Enakih napisov v Trstu je vse polno, kar se more goditi le v tem „prezvestem mestu“ — ali pa tam kje onstran luže, mej družbo znanega poslanca Imbriani-ja!

Župnijska cerkev v Šklednju. Župnijska cerkev sv. Lovrenca v Šklednju ki je minoli teden pogorela, sezidala se je l. 1839 na mestu kjer je do tedaj stala majhna kapelica. Znotraj se je pa polagoma prenavljala. Krasna podoba sv. Lovrenca, delo tržaškega slikarja Tominea se je postavila stoprav leta 1850, in še pozneje se je napravil žrtvenik M. B. sv. Rožnega vena. Cerkev je posvetil tržaško-koperski škof dr. Legat l. 1850. Tlak po cerkvi se je prenovil stoprav pred dvema leti ter se je v to potrosilo do 2000 glđ. Letos je mestni magistrat potrosil za zunanjo popravo cerkve 5000 glđ. Cerkev je bila zidana v rimsko-bizantinskem slogu, ni imela nikake posebne znamenitosti vendar je pa ponosno se dvigala na holmu uprav nad morjem ter delala na mornarje boreče se z morskimi valovi poseben vtis. Od leta 1763 je bila podružnica cerkve sv. Justa; od tega leta do leta 1851 samostalna kaplanija in še-le leta 1851 je bila povzdignjena v župnijo. —

Influenza, hripa ali epidemičen nahod pokazala se je tudi neka v Trstu. V torek so zboleli na tej bolezni nek uradnik v ulici Giustinelli in njega štirje otroci; drugi slučaji so se pokazali v novem mestu. Zgodovina poznava uže več stoletij to bolezen, ki je sem ter tja več ali manj močno razgrajala. V Evropi se je poznala hripa še pred kolero. Prvič je razsajala na otoku Malta l. 1510. V sledečih stoletjih je razsajala po Evropi, Aziji in Afriki. V Rimu je okolu leta 1580. umrlo na nji

okolu 9000 oseb. Leta 1729. je na Dunaju na hripi zbolelo 60.000 oseb. Tudi poznejša leta se je pokazala po Italiji, Nemčiji, Avstriji. Na Ruskem v Petrogradu je leta 1782. zbolelo en sam dan 40.000 oseb. Tudi v pričujočem stoletju se je večkrat pokazala ter kosila obilo žrtev. Influenza po občnem menenju ni prouzročena po mikrobih ter radi tega ne nalezljiva. Uzrokov tej bolezni je iskati v abnormalnih zračnih razmerah od kojih odvisi strasansko hitro širjenje. Influenza ni drugega nego neka sorta nahoda spremeljanega od močne mrzlice, silniga glavobola, vnetja nosne in vratne slizne mreene. Mrzlica rase čestokrat do 30°. Tu navedemo nekoliko pomočkov kateri so se z uspehom rabili v bolnicah v Petrogradu: Mrzle omake in čistilna sredstva začetkom bolezni. Dalje se drga život vsaki dan z nekim mazilom. Priporoča se tudi zajbljev čaj. Koj pri nastopu bolezni naj se pa kliče zdravnik. Bolezen je malo kedaj smrtna ter traja, kakor poročajo iz Verone, kjer sedaj precej hudo razsaja, k večjem 4—5 dni.

Koze so se pokazale v Rakeku in pri Idriji na Kranjskem radi česar so se tamšnje šole morale zapreti.

Novo poštne znamke ne pridejo še v promet začetkom prihodnjega leta, kajti izkušenci, ki so proučevali izdelovanje novih goldinarjev, hočejo še bolj temeljito stvar proučiti in še le potem na podlagi teh studij izdelati tudi nove poštne marke.

Važna obravnava se je vršila minoli tork pred tukajšnjem okrajnem sodiščem. Neka soproga in mati, čuteča se žaljena v svojih svetih pravicah po lastnemu možu in njegovej priležnici, tožila je zadnja pri tukajšnjem okrajnem sodišču radi razžalenja časti. Sodnik je bil dr. Sancin ter obsodil ne samo nesramno baburo, temveč tudi lehkovernega moža, ki se je pustil vjeti njenim spletkam ter je njej na ljubo nečloveško ravnal s svojimi otroci. Zatoženka, imenom Rosa Giordan je bila obsojena na dva meseca težke ječe, mož pa imenom Franjo Tamburlini na jeden mesec ječe. Sodnik je izjavil, da je nečloveški oče zgubil vsako moč nad svojimi otroci ter so se ti izročili materi, ki uže davno živi ločena od svojega moža. Ta modra razsodba, ki jemlje pred vsem v skrb nedolžne otročiče se občinstvu prav dopada.

Strašna burja je razsajala minole dni po Trstu. Neko žensko v novej luki zagnala je v morje, iz katerega so jo k sreči živo izvlekli. V sredo je divjačina nagloma utihnola in sedaj imamo precej mirno, a mrzlo vreme.

„Rafael“ ali „Nauki in molitve za odraslo mladino“ — je naslov novemu molitveniku, ki ga je spisal gospod župnik in duhovni svetovalec Jos. Krčon. Nameunjena je knjiga zlasti onim dečkom in deklicam, kateri šolo dovršivši stopijo med svet, da njim bode skrben voditelj skozi življenje. Na 350 straneh jako prirečne oblike podaje novi molitvenik poleg takim knjigam navadne tvarine, še lepa premišljevanja za vse dni meseca, pa v dveh poglavjih navod: „Česa se ima mladina posebno varovati?“ — in „V čem se mora mladina posebno odlikovati?“ — Vnanjščina knjige dela čast „Katoliški Tiskarni“ in dve lepi sliki krasito molitvenik: podoba nadangelja Rafaela pa barvani naslovni list. Lično in trpežno vezana knjiga stane v „Katoliški Bukvarni“ v poluunju 60 kr., vsa v usnju 80 kr. in v usnju z zlato obrezo 1 gold.

Listnica upravnštva.

Gospa E. C. Dunaj. Izročili poslano za božičnico. Srčna hvala! = Sl. Cit. v N. 8 čudnim pristavkom nam pošiljate naročnino. Kdo je pa za prvo polovico 1880 leta plačal? Ergo smatrali smo Vas našim naročnikom. Če se pa za prihodnje leto odpovedate listu, se ne čudimo, saj tudi v glavnem mestu Ljubljani, ni naročena nijedna kavarna manj, čemu bi ga potem Meščanje podpirali? — Gospod Iviz L. Branbanerschaft. Za 10 Mark prejeli smo 5 for. 81 novč. Nar. Kolodar smo tam takoj odposlali, 5 f. 26 novč. pa uračunili za naročnino. Plačano je do 1. julija 1890. Pozdrav! — Č. G. R. J. v B. Vse v redu. Na zdar!

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Kava Moecca	100 K.	134.-	133.-
Rio biser jako fina		116.-	118.-
Java		110.-	112.-
Santos fina		108.-	108.-
Guatemala		115.-	117.-
Portorico		125.-	130.-
San Jago de Cuba		134.-	136.-
Ceylon plant. fina		132.-	134.-
Java Malang. zelena		116.-	118.-
Campinas			
Rio oprana			
lina		110.-	111.-
srednja		106.-	108.-
Cassia-lignea v zabojih		32.-	
Macisov cvet		450.-	460.-
Ingber Bengali		21.-	22.-
Papar Singapore		76.-	78.-
Penang		56.-	58.-
Batavia		66.-	67.-
Piment Jamaika		39.-	40.-
Petrolej ruski v sodih	100 K.	8.50	
v zabojih		11.-	
Ulje bombažno amerik.		85.-	89.-
Leece jedilno j. f. gar.		43.-	44.-
dalmat. s certifikat.		41.-	42.-
namizno M.S.A. j. f. gar.		53.-	54.-
Aix Vierge		64.-	66.-
fino		60.-	62.-
Rožiči puljeski		8.-	
dalmat. s cert.			
Smokve puljeske v sodih		14.-	
v venci			
Limoni Mesina	zaboj	5.-	5.50
Pomeranče sicilijanske		4.50	5.-
Mandliji Bari I.a	100 K.	96.-	97.-
dalm. I.a, s cert.		98.-	100.-
Pignoli		72.-	74.-
Riz italij. najtinejši		18.75	19.-
srednji		18.-	18.25
Rangoon extra		15.75	
I.a		14.25	14.50
II.a		12.50	12.75
Sultanine dobro vrsti		36.-	38.40
Suho grozdje (opaša)		18.-	19.20
Cibebe		21.-	22.-
Slaniki Yarmouth I.a	sod	11.50	12.-
Polenovke srednje velikosti		39.-	
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K.	32.50	
s certifik.		10.-	
Fazol Coks		8.50	
Maadloni		9.25	
svetlorudeči		9.-	
temnorudeči		10.25	
bohinjski		10.-	
kanarček		9.25	9.75
beli, veliki			
zeleni, dolgi			
okrogli			
mešani, štajerski		7.50	
Maslo		90.-	92.-
Seno konjsko		2.10	3.0
volovsko		2.40	3.20
Slama		3.-	3.60

Dunajska borisa

19. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	gld 85.85
" v srebru	—	86.25
Zlata renta	—	107.95
5% avstrijska renta	—	100.80
Delnice naročne banke	—	918.-
Kreditne delnice	—	316.25
London 10 lir sterlin	—	117.20
Francoški napoleondori	—	9.30 1/2
C. kr. cekini	—	5.59
Nemške marke	—	57.57

Ad. Nr. 614, 615, 616/V.

Razglas.

Dne 24. decembra ob 9. uri zjutraj oddajale se bodo v občinskem uredu **Sežanskem** po javnej dražbi občinske duklade na vžitino mesa, vina in mošta, na vžitino piva in žganja in štantnina sejmov.

Dražbeni pogoji razvidni so v občinskem uradu v Sežani.

Županstvo v Sežani

dne 19. decembra 1889.

Župan: R. Mahorčič.

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883	gld.	3.300.000
Reservni fond od dobičkov		536.622 02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje		150.000
Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov		161.500
Premijna rezerva vseh oddelkov		7.342.780 36
Rezerva za škodo		267.601

24-24 V portfelju:

Premije, ki se imajo potrjati v prihodnjih letih		16.954.118 57
Skupni znesek vseh škod plačanih od 1. 1888 do 1883 gld.		114.949.847 05

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, 51/2 (v lastnej hiši)

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

KMETIJSKO BERILO

za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk, dobiva se v tiskarni

DOLENC

Ulica Carintia broj 28.

po 40 kr., trdo vezan 60 kr.

15-1 Z novo izumljenim čudeznim žepnim mikroskopom

vidi se vsaka stvar 500 krat povečana. Potreben je torej za vsakega trgovca, učitelja, diaka, da celo za vsako hišno gospodarstvo ker se more z njim preiskovati jedi in pijače. Prideljana mu je tudi lupa, katera vrlo dobro služi kratkovidnim.

Komad stane samo 1 gl. 25 kr.

proti gotovini ali po poštnem povzetju.

D. KLEKNER,

I. Postgasse šte. 20.

Anton Vidrih

TRST, Via Malcanton št. 2. TRST

VELIKA ZALOGA

platna, ubrusov (tavajoli), sagov (tapeti) in drugih tkanin za pohištva blazine (štramace). Pokrivala vunena in pamučna (bombažna) z vlastito delalnicjo obšivenih pokrival.

VELIKA ZALOGA

vune i žime za blazine štramace.

Naročbe za Istro in Dalmacijo izvršujejo se z bolato PROSTO CARINE.

SUKNO

razpošilja proti gotovini ali po povzetju po prav nizkih cenah in samo dobre kakovosti:

3.10 m. dolg z 1. obliko f.	3.50
3.10 " " " " f.	4.90
3.10 " " " " f.	7.-
3.10 " " " " f.	12.-
3.10 " " prav fino f.	16.-
3.10 " " vrh. suk. fino f.	6.-
2.10 " " prav fino f.	8.-
2.10 " " zimsko suk. f.	5.-
2.10 " " lino f.	9.-
1 m. loden 135 cm. širok f.	2.50

Tuehfabriks-Lager 11-15

FRIEDRICH BRUNNER,

Brünn Fröhlichgasse 3.

Uzorec brezplačno in franco.

Tiskarna Dolenc ima v svoji zalogi vsakovrstnih, elegantnih vizitnic, po jako nizkih cenah.

Nezaslišano začudenje
vzbudil je
The Patent „Darning Weaver“
aparatus za krpanje
(Stopf-apparat.)

Vsak otrok ga lahko rabi.

Na pariški izložbi bilo je predanih 330.000 kom.

Ta naprava je patentovana po vseh delih sveta od jedne ameriške družbe. — Krpa vse vrste blaga in tkanine, sraje za lovec, nogovice, perilo itd., da se vidi vse kakor novo. V vsaj Ameriki in na Angliji, tako tudi na Dunaju je ni hiše, v kateri se ne bi našlo izvrstno te, praktične naprave. Razširila se boče mej ves civilizovani svet, zato pa naj se slavno občinstvo požuri, da si jo naroči, dokler jih je dosta v zalogi.

Komad stane 2 gold.

proti kasi ali po poštnem povzetju za vse dežele monarhije

Razpošiljavni zavod:

Schmidt, Wien, Margarethen.

Kwizda-ja

c. k. izklj. priv.

restitucionálni fluid

(voda za pranje konj.)

Služi vlad mnogoletnih izkušenj za jačanje pred in po velikem trudu in po delu daje konju p. se. na vztrajnost o dirkah itd. I steklenica gld. 1.40.

Kwizde Vaselina za konjska kopita proti suhim in lomečim se kopitomi Lonček f. 1.25.

Kwizde lep za kopita (umeteljni rog). 1 drožič 80 kr.

Kwizde milo za pranje domače živali, kositrova škatlja po 100 gramov 80 kr., kositrova škatlja po 300 gramov gld. 1.60. (C)

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomoč, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanji teh sredstev vedno Kwizde preparate in pa se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Posilja se po pošti proti povzetju vsak dan po glavnem skladišču: **Kreis-apotheke Korneuburg pri Dunaju**

Franz Joh. Kwizda,

c. k. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živnozdravniške preparate.

Metrov 0,35

Varčljive peči

prenosljive

Artusov sistem

DOBRE ZA VSAKOVRSNO KURJAVO

Te peči cilindrične zunaj narejene odjeklenih plošč, s pokrivalom, vraticami in podlago od kovanega železa, znotraj se pa nahaja v njih cilindri visok kakor peč sama, masiven narejen iz trdne tvarine v debelosti, 55 milimetrov; ako se jih vgreje z zažganim kurjavo, razširjajo po sobi od 18-20 stopinj toplote. Za peč št. 1, ako se rabi kako oglje ali drva, upotrebi se od 12-15 soldov za vsa 10 ur neprenehalnega ognja. Za peč št. 2, trošek je od 50-25 sol. za enakod obo.

Cene tem pečem:

1 peč po pril. podobi s posebnim podnožjem št. 1 f. 12.50 1 peč enake podobe ali nekoliko večja in pripravna za ogrevanje večjih sob f. 17.- Za vsak meter linearne cevi f. —.80 Za vsak komolec potreben f. — 40. Z. ključ f. —.40. Za robčasto pripravo pri podnožju f. —.60.

Vse blago se pošilja v notranje dežele prosto daca z domačo bolato. Tvornica in zaloga v delalnicah podpisanege

IVAN-A ARTUSA
kijačarskega mojstra

TRST — ulica Corso št. 43. (Monte verde) — TRST.

Metrov 0,45

Colnine prosto

Zaloga pohištva iz Dunajske tovarne Ignacij Kron

TRST, ulica al Teatro šte. 3. bila je vnovič preskrbljena s popolnimi opravami za spalnice in edilne sobe, lastni izdelki, v najnovejšem slogu in prodaje proti popolnem poročstvu za kakovost in po neizmerno nizkih cenah.

pristoja tudi 1 pohištvo za spalnico, staro-nem. sloga iz svitile orehonine gl. 255) bogato za odlične 1 " " baroko " " " " 285) narez. družine 1 " " za jed. sobo, " " " " 380) ljan o

V zalogi se dobiva zmirom tudi mnogo prostornega pohištva, ali trdno delanega in po jako nizki ceni.

Radi pomanjkanja prostora, zaloga železnega pohištva se je izdatno skrčila in do nove razpologe, se bode prodajalo po tovarniških cenah.

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo po deželi franco in brezplačno.

Stalne cene

Utinafer Lusa
tapetar v Trstu
ulica Boschetto št. 6.
prevzame vsakovrstna dela v tapetovanju in kračenju, fantastičnih okrasbah soban in kabinetov. 1-4

Slučaj !!
Vstedi zapoznele sezono mi je bilo mogoče, nakupiti celo zalogo jedne velike fabrike za ogrtače (Umhängtücher-fabrik): mogoče mi je torej ponuditi vsaki dami jeden velik, debel in gorak ogrtač za čudezno nizko ceno
1 gld. 35 kr. a. v.
Ti povsem moderni ogrtači morejo se dobiti v treh barvah (svitile srednje barve ali temne); obrobjeni so z finimi franžami, temno borduro in so dolgi en meter in pol, široki pa tudi en meter in pol.
To je pač največji ogrtač. — Razpošilja razpošiljavni zavod.
Exporthaus 1-15
D. KLEKNER
Wien, I. Postgasse 20.

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko
kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v **New-Jork & Philadelfijo**
koncesijonovana črta, od c. k. avstrijske vlade, na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 1-42
Ludwig Wielich
na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri **Josip-u Strasser-u**
Speditious bureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

La Filiale della Banca Union TRIESTE
s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) *Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando*

PER BANCONOTE:	PER NAPOLEONI:
3 1/2 % e. preav. di 5 g. ni	2 3/4 % e. preav. di 20 g. ni
3 3/4 % " " " " " 12 "	3 " " " " " 40 "
3 1/2 % " " " " " 4 mesi fisso	3 1/4 % " " " " " 3 mesi
3 1/2 % " " " " " 6 "	3 1/2 % " " " " " 6 "

Le lettere di versamento in circolazione godranno del nuovo tasso d'interesse a datore dal 21 e 28 corr. a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 3/4 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) *Sincarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8 % di provvigione.*

c) *Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.*

d) *Vende le Lettere di pegno 4 1/2 % e 5 % della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4 % dell' i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna.* 24-24

Trieste, 16 Novembre 1888.